

lerda

1601

.Sax. C
173

ELEGIA
de
ANGELIS.

*Illustrissimo Celsissimoq; Principi
ac Domino,*

**DN. CHRISTIANO SE-
CVNDO, DVCI SAXONIAE,
Landgrafio Thuringiæ, Marchioni**

Misniæ, Sacri Rom. Imperij Septem-
viro & Archimarschallo, &c.

*Pro felici Electoratus gubernatione,
Humilime congratulationis ergo ducata & consecrata*

à

FRIDERICO HERDA
Guelphisense Tyrigetâ.

Angelus ille malus, Princeps Celsissime, cœpto
Absit ab Imperio nocte dieque two.

Angelus ille bonus, Princeps Celsissime, cœpto
Adsit & Imperio nocte dieque two.

F E N Æ

Excudebat Tobias Steimann.

A N N O M. DC. I.

A

Ρήσες Σύκελάδα πλαισίου βροτον γῆμαρ ἐσθῆτα,
ἐν θεοντιχνος Θρέμματ' εκαπτεετ.
ιερὸν γῆμαρ ἐών πιεροεστέων τῶν σρανάων,
αἴπερ ἀμώμσιν μησιθέοιστ κακό.
δεῦτ' ἵτε γάν ξύμπαντες ἐπειχομένοισι πό-
δεστιν,

οπαόσ' αὐτοσον) τ' ἡελίοιο σέλαιν.
χάκι ἔτοσαντα γέρεισθ μὴ ἀμιήμονες ἔτε,
ἀλλ' ἀλαλάζεθ ὅμονιαν ἀλάλαγμα νέον.
τάνεκα καὶ ψαλμοῖς καὶ δεπτίσιν ἀείδαιν
χεὶ τὸν ἔχοντα θεὸν δώματ' οὐαέριατ' ἀλ.

Pαμμεδέων ὁ Σιός, τὰδ' ἔργανταν μενῶν,
ὅστερ καὶ Σαβαὼθ τάνομα σεπτὸν ἔχει:
ἔκιστε θ' ὃς πάντα, ξύμπαντα τε ὑδνεῖ, ιθαίδ
πάντα τε: ἔκιστεν καὶ ἔργαντα τε νόαιν.
πολικαλίματε τε Φρένας ἐνικαὶ τοίσθεως Φύτοσεν,
οἵμον ἀληθεῖας καὶ περιττονέπειν.
τάνεκεν ἄγρυπνοι πολέον) ἐναὶ Τοκῆθ,
καὶ τολυπάκσιν λύματα θηα φίλοι.
νικρῆσιν καὶ μέλπον) δεκάδεστιν, ιεὺτες
ηδυλόγος τε μέλθ, καλλίχορόν τε μέλθ.

Ωπόφ' ὅτ' ἀγενίσθφεως λύστημα δράκοντος,
τὸν ζοφερὸν αἴδεω αἰπάρεεθρα μένει:
ὅσγ' ἐθελοντηδον τελχὸν καὶ διπλωλε πεόπατηαι,
ὅστ' αὖτ' ἐπ' ἀρυχόρῳ στονέδονι γέα:
ἄποφ' ὅτ' ἀγελικῆς νυ Φάλαγθα ἀπειρονιέσμω,
τόσον κακούφραν δηιοτῆθέτο.
δηιοτῆθέτο, πολεμόν τε μάχην τε μόδοντε,
εἰσέτε καὶ νύκιας καὶ γῆματα πάντα, ὅρδε.
τῆνθα τ' ἐμμεραὸς κεκοτηότι θυμῷ, Ιησο
καὶ θεος δόλος ηπερόπισθε τρίσον.

Βασκάνων

NVpera festa dies, lacri dignissima plau-
su, (brata fuit.

A grege Christicolum jam cele-
Festa dies; fertur q̄ sacris sacra Ministris,

Qui circumvolitant agmina casta
Accelerate igitur pedibus properantib. omnes, (virūm.

Lumine qvos rutilans cunqve Phaneta videt.
At tanti immemores ne fortè Charismatos ; altâ

Verùm expromatis jubila voce nova.

Hoc propter, vestro resonabit ab ore, **TONANTIS**

Summa Panomphai gloria, summus honos.

CVnctipotens Numen, qvod gyrat Olympia tempe,

Nomen & augusti qvod Sabaothis habet :

Omnia qvod finxit, regit omnia, & omnia nutrit ;

Finxit & ætherias hasce phalangas **IDEM**.

Illis adflavit mentis sapientis & ignem,

Tutari & jussit vindice vera manu.

Ergò versantur vigiles ante ora Parentis,

Et peragunt lætæ munia jussa **Dominus**.

Factorique suo modulantes voce suävi,

Carmina decantant dulcia, dulce melos.

HEu quod Tartarei rabies rabiosa Draconis,

Sqvalida Cocytii quem Camarina manet;

Et qui sponte suâ, furiis agitatus & œstro

Tristi, terrigenum perdidit omne genus ;

Heu quod Mavortis, quārum mille agmina mille,

Mentibus angelicis prælia tanta movet !

Prælia cruda movet, seu luce Diespiter orbem

Lustret, seu bigis lampada Luna vehat.

Iste furens æstu irarum, gliscente per ora,

Infidias **CHRISTO** terque quaterque struit.

βασκαίνων, ροΐζω τε κάρη θρεφει αλλούσις αλλη
κόμπου ἀπειλάσων πυκνόν ἐνεργεῖται μεν Θοῦ:
οἵσα δὴ ἔστι μεν τε καὶ εὐαπίκης συναπταῖσι,
χειρισθέντας τὸν μάχαιραν μαχαιρομένας,
μέλλει διπορίψι τῷ πολεμῷ, γενέστιν οἰκλέος
διεμεταλέσθεντας θήρας πεικάρειν Θοῦ ὄπη.
ώμητος δίκλιος καὶ ἐριθρόχιμοιο λέοντος Θοῦ,
οἱ νύστει λύσασι ληίδος αἰτία λέαις:
κραυπνὸν πόστον πέσει βασίδες, αλλη τε καὶ αλλη ὁδίτης
ζητεῖσθον οἴοστος οὐκτρέα λαθυρέμεναι. 1. Pet. 5, 8.
ἡδὲ ὅπερ τῆς γῆς Φαέθων Φαεσίμβροῦ Θοῦ αὐγᾶ,
ἔνθα καὶ ἐνθά ὅτοπε, ἔνθα καὶ ἐνθά βρέμε.
ἡδὲ γοητεύει φρένας αἰδρῶν, καὶ τὸς εεργον
οἱ πειπιδειωτεῖς ταγμέντας Φέβον.
τανύχιος τε πανημέρος θεορεῖντος ἀρδίσιο
τῶντες σέβονται φέρειντος θεού τοιούτου.
Φρεστὸς μενοινὰς ἔησι, τάδε τὰ εἶτερα τέρτια τέλος,
καὶ νόμιμον αἰαφορεῖ τε θυμιατάντα δίκης.
μεριμήσαντος πως βροτοὶ ἐνθά καὶ ἐνθά λάκωσι:
ἄρεις, ἄρεις λώφα, λώφας ἄρεις, ἄρεις.
ώτροι λέων θεοὶ οἱ αἰδεσκον μὴ θέσκελον ὄμφατος,
πέρος βιοῖς ὡθεῖ ἔργα πολυπλοκέοντος.
ώκειας ἀνέμων αἱ κατσικὲ λαίλατος ὄρωρε
πλλῆ, διτοιχαμέσις δένδρος πλλὰ βάλον-
τωνει φόρδι τὰ κύφελα, μέν Θοῦ βαρυπηχέοντος
ἔμμεντος ὄμβρος ταῖς δρυπέδοιο γένεσι.
αἰδραχολωσάμενος τὸ ἔβαλεν ψολόεντος κεραυνῷ,
τῆς ταοδρηστής αἱρεπόλοιστον ἔησι.
Βροντέως τε επεροπτέως τε φλέγουστε καὶ ηδὲ χάλαζας
βάλλεται τὰν ἀλέκεις καρπούσκον τὸ πέδον.
Φαρμάκον διαδικασθεῖσιν χύσιν αέρον θετούγετοιο,
(χειροποίησθαι διατίθεται) αἰτέμενοι, καὶ αἴτιοι.)

Rumpitur invidia, terrentia fibila tollens,
Horrendas rabido ruat ab ore minas;
Iam quasi deproperè fore, ut omnes, qui pia cunqve
Martia pro CHRISTI nomine bella gerunt;
Proflus Agenoridis Rhadamanthi trudat ad ima
Regna, ubi tergemino Cerberus ore boat.
Iste instar crassâ frendentis mole lexnx,
Cui rabiem stimulat præda petita feræ;
Omnia perruinit per tecta, per arva, per urbes,
Quærens, quem miserè dilaniare queat.
Et quacunque solum proles Hyperionis ambit,
Fulmina dira jicit, fulmina dira tonat.
Fascinat & mentes hominum, quibus enthea verbi
Et curæ & cordi pagina sola fuit.
Noctes atque dies manibus pedibusque laborat,
Quò possit cultus frangere quosque pios.
Miscete Atlanti connititur Amphitriten,
Omnes & leges dissipat ipse bonas.
Molitur, muros intra quatiantur & extra,
Spicula sanguineâ sanguinolenta manu.
Pervigil omne scelus gladiator & inflat homillis,
Vox quibus haut LOVAB mente reposta manet.
Concitat interdum miscentes prælia ventos,
Alticoma ut repat protinus arbor humili.
Nubila conglomerat magnum per inane, ut & imbres
Deucalioneâ præcipitentur aquâ.
Rugitu ingenti reboantia fulmina mittit,
Per reprobas sagas, organa quippe sua.
Fulgura cum tonitru, cum grandine mittit & ignem,
Eluinæ quæ æquant munera cuncta solo.
Inficit aërios tractus grave-olente nephiti;
(Et quacunque potest fraude nocere, nocet.)

ωστε απειρεστων απερειστα εἴθινα φωτων,
γάστρι όπ' αργυραλέη φθίσις όνοσι δόμοις.
εὔορμά τε καὶ ὀτρυών μαίλα πυκνὰ τυρόννις,
τῶνδις ὁ φρεσβύτερος βασικεῖα τὸ κέαρ.
ὅπως καὶ βαρύμενον ἐπρροί βδῆσαι οὐκέτι
ἀμελεχίζωσιν, παγχυν φρενοβλαβέες.
ὅπως καὶ πόλεμον πλευριζέμεν, ηδὲ μάχεσθαι,
ηχιπέρ διαγέειν ναιείαστο βρύσι.
πηλογόνων τε δίκιον, θεοῖς αὖτις πελώρεις αἰτραί
έγχη, ταῦτα συγερεῖν οὐ γ' αφίκοντο γένεται.
ηδὲ καὶ δικίτης τοφητορεῖς ανδρεῖς αρίστες
ξύμπανται, βλοσφράσι, κνώδιαλον ὡς ήν, κατεῖν.
Aλλά τοι οὐ καθαροὶ καθαροῖ θεοῖο ταύτα γεγονότα,
ηέραι ισαγάμενοί τ', έσαγαμενοί τε πόλεων,
φρεσβότην χειρῶν λάτεις, χριστοποδηγό,
τῶν Δικαιοθμῆσαι πᾶσαι εἴθεντες ἔφα. Matth. 10, 30.
εἴργαστιν ρ' ιδε μυστρενέων καὶ δῆμα φύλα,
τὰ φρεστὶ πολλὰ έῆς βιοσοδομικούς κακά.
καὶ μὲν καὶ ηπείρος τραφερῆς περὶ γενέσης πολλάτην
οἱ, τ' αὐτοκυκλοπρεψὶ ηελίου θρόμοι.
πᾶσαι δέ φέτος φρεσβώ καὶ επρρεπεσκον αἴρεται,
ώστε μηδὲ διστένω πιλεύαστο ήμις θύρα.
πάντα φυλάττον θεραπεύματ' αμιωτοριμώλιο,
ὅπωσία κύριοσιν γαδόταο λάχθα.
ηδὲ καὶ εἰρίεις περικαλλέθρεργαρύσι),
ποικίλα μετάσιν αἴθεστοις καλλιτη.
αμφιλαφῇ διχόμηνον, εργατ' ἀπό περικαλλιτη
μήποτε, οὐδὲ χρονίας αἴλιοπερόσαλλοθετη.
καὶ προκριζόσι ποιήτερος αταθαλιάων,
καὶ ιδιαπορον θεσμὸν, τ' θύμενες ητορέχα.
ηδὲ σκέπτοστο, οὐαμὴ δήμιος τε καὶ αἴτοις
βῆ περιβαλλοντεμισ, θεῖα τάλαιπα σίκης.

αἴθριον

Dira ut per vulgus terpant contagia morbi,
Qveis prosternantur corpora mille virum,
Concitat, & subdit calcaria sèpè tyrannis,
Torvus ut illorum pectora livor edat:
Vt furijs acti, rabie grassentur iniqvâ,
Tristibus atque crepent tristia dicta minis,
Vt que ferant pañsim bella, horrida bella, duella,
Qvâ pia Sanctorum turba pusilla latet.
Oppugnantque Dñm Iovam, de more Gigantum,
Flumina qvos Lethes nunc in amœna manent;
Ipsorum ut tandem jugulum mucrone resolvant,
Qui verna Iova cunqve cluere student.
AT niveus, ventis pernicioꝝ, ætheris alti
Coetus, qui validum pulsat Atlanta pede;
Principe sub Christo, Iustorum vindicat agmen,
Omnes cuius ait dinumerare comas.
Armis & sævum propulsat alacriter hostem,
Hostem, qui nobis mille pericla struit.
Non minus immensa telluris & ipse peragrat
Climata, quæ rapido Cynthius axe videt.
Cerbereæ cunctos aditus occludit Echidnæ,
Vt non irrepat limina forte Piûm.
Afferit & veros, & servat vindice pugnâ
Cultus, qvos sanxit religiosa manus.
Conserit & pacis gratissima munera, possit
Aonia ut pubes Phocidos amne lui,
Discutit, & cohobet turpisima jurgia lingvæ,
Ne rigidus forsitan Mars piter orbe fremat.
Provehit, atque tegit moderamina legis, agendæ
Quæ vitæ graviter vincula firma fovent.
Nec non præfidijs si mat sacra Iura subinde,
Exulet urbe unqva ne veneranda Themis.

ωντενός αν χαλεπώ μακόποι μονάναι,
ὅπως μὴ μάρψῃ λίνα θ' ἀπαργα μόρα.
χ' ήνίκα χεῖρ' ὁρέγει δὲ εἰς ἀστρόεντα ολυμπον
χρεινόφρων, δέρας τὸ δέ φέροντε θεῶν.
ημαρ ὅπαζετον καὶ εἰλέθερον αὐδράσιν, κατέρρει
χειτάς ὑπαν, τρέβλουν καρθερὰ δειγμὰ βάθι.
ἡδ' ἀναχαιτίζετο τυράννος, τὸν καὶ ηματα πάντα,
ἔργα διώξασιν μέρμερα βάρβαρον ἄρδεν.
ἡδὲ φυλαττοντον τύκλας τε καὶ ηματα πάντα,
πάντα τὰ νωΐτερα κηματα, σῶμα, τλίχα. Job. 34, 21.
δρησμοσιών θ' οὐαδρήσοντι δρητῆρες ἀπαγα
οι θεοί οὐαδρόντε, τοῖς φρεστὶ δημια θεοί.
ἥντις θέραψι κόρος πεφυλαγμένοι ηεροφοίτοις, Dan. 3, 23.
καίνων) ὁρμηὶ αἴθομένοι πυρός.
ἥντις καὶ ἔξιλεν λύστειο τε κότιν τε λεόντιων,
θαλπόμενον δανιὴλ ἀγγελικοῖς χοροῖς. Dan. 6, 22.
οἱ δὲ θόωκον ἀεὶ νόες ἀμφι μέγαν βεβαῶτες, 4. Reg. 19, 35.
πηδαλιζχθσιντ' Αχασίδαο κράτον. 2. Par. 32, 21.
καὶ Σοδόμοις τὸν λῶθον ιθύδρομα πέμπατ' ὁρδε,
φλέγματα θεάδητα μὲν δὲ μὲν δέ χαρον. Gen. 19, 16.
σωζομενον δέλε) ὅτις ἀσερίοισι γέρεατ,
καὶ πολὺν τητετε τὸς Γαράμαντας ἦ.
καὶ σκύλλας διενὸν λελακίας, ηδὲ χαρύβδου,
ἔμπατεν δέρνοις δὲ τι πάτασε κέαρ.
ὁ πιεροεστη ἐών τρελλᾶ φρερόμενον ἀγνῆ,
μὴ δέντεν ειπαταν, σύρυτα μήτε δίεν.
πηνίκα καὶ μέλαι θάνατον καὶ πότμον ἐπαπτεν,
δεῖδις δὲ πενιδας, δείδιεν δὲ τε λόφον.
πνέματα θεοί ημέων κηδειας τύκλα καὶ ημαρ;
εἰς θεὸν οἱ ἔχομεν παμβατιληνόσ,
ἥνιδενι τρανῶς θ' οὐαδείγματα πλεῖστα εἰλέγχα,
ἄμμινσταν πολλὰ φύτευσε κακά.

Βάρωτος

Lethiferam pellit, sternentem corpora, pestem,

Ne subito tristi singula falce metat.

Insuper & CHRISTO fert singula vota Piorum,

Aethera queis altum sèpè onerare solent.

Liberat à vinclis, ob dulcia nomina CHRISTI,

In cava detrusos carceris antra viros.

Injicit & rigidis rigidissima frena tyrannis,

Vt non exsurgat flebile Martis opus.

Ad caput & vigilans noctesque diesque propinquus

Est nobis ; immò claudit utrumque latus.

Omne ministerium servile & vile, phalanges

Aethereæ gaudent exhibuisse piis.

En pueri, turmâ septi radiantis Olympi,

Mulcibetis superant fulmina fulva rogis.

Effugit en Daniel rabiemque iramque leonum,

Stipatus superi gente nitente gregis.

Achafidis regni Iuvenes moderantur habenas,

Qui Tempe pulsant usque beata pede.

Aligerum Lothon Sodoinæ sacra turba tuetur,

Sulfureis flammæ ne cadat ipse globis.

Dulcisono flaminæ qui simplicis agmine cinctus,

Extremos quamvis ad Garamantas eat;

Dira etiam Scyllâ, dira & latrante Charybdi;

Non tamen horrifico corda pavore tremet.

Elysi campi circumvallatus a lumnis,

Nil facit Empusam ; nil facit ille striges.

Cumque tenax Lachesis jam vult abrumpere vitam,

Nil timet Eumenidas ; nil timet antra Stygis.

Angelis nostrum curæ genus esse ministris,

Qui colimus Iovæ dia statuta Dei ;

Aspice, dum toties nos horrida monstra fatigant;

Pluribus exemplis secula nostra probant.

βάθεων τεώντας οὐτε λύσα σέδυκε, βίαια

έρδεμεν ὥστε νόχος ἔργα κακοφραφίης :

ἴδειας διεγνίων τῷ δόποιλάνεν ὅξει χαλκῷ,

νήχυλον αἴμα δίκιωντες ἔροιο φέδνη.

αὐτὸς οὐ βηλαῖνος τραχεῖς, εἰρύετο οὐσγε θεόδεις

τηματα καὶ νύκτας, ταῦτα δεργενάχε.

ἡδὲ χαμαισύριω καὶ μάρνα) ἐχθρῶ ὄμιλω,

σκῆψεν οὐς ὅξυνειλει ἄμμας ἐνάραι ιάψε.

μηδονὴν ἐκπαγλ. Θέντη ἄμμας ιάψε,

ἄτε Θέντη ἕστισταλόφοιο Φλύεν.

μηδονὴν καὶ ταῦτοι Θέντη ἀμμας ιάψε,

τὸν ράψεν Τοιρκῶν δῆια Φῦλα δόκη.

μηδονὴν ιδὲ ἄρι Αἰαμπερὲς ἄμμας ιάψε,

ὅπσός Θέντη γλίχει) ἄμμιν ἄρηα Φέρειν.

Σοὶ δ' ἄρεγγ', ὡς κύδιε, μέγιστε θε' αἰθέρι ναιῶν,

αὶ αἱ μὴ διώλαιστοι σ' ὡφληκότα μεζέμενοντες,

καὶ τοι καὶ θεόφιν τάντα εἰκλι χεδόν.

Τύνη ἀνέπλαστας, πάτερ ὡς παλέρων σωσπάτων,

ημέσαι, ὥστε τελεῖ εἰκόν' οὐ ἄμμι Φάται.

Τύνη νεροφερίων κεμυχῶν ἄμμι ἐξεσάω Σατη,

ὡς ἐχέμενον Βηλὸν καὶ εἰσαφικανέμενον.

ἀπλάτε νοερός τε διαυγέας ἄμφιπλω Σατη

ἄμφιπλως Τύνη ἄμμιν ἀναγατεῖτο.

Χριστὸν γόνον ἀθανάτοιο Θεῶν, Θεοῖς ἄμβροτε χειτέ,

ὡς Φερόνικος ήντο πομπάς ἀλιτροσιών :

σῆς ημέσαι θώμαντος οὐδικίησιν ἀταρπέν.

Θεοκελον ὡς ὄμφιε ἄμμις κλύωμεν ἀετον.

καὶ μὴ ρέζωμεν μέγις ἀτάσθαλα καὶ κακὰ ἔργα,

ἄμμιν δῶ σέο θεν λάτριας ὥστε τρέδν.

ΤΕΛΟΣ.

Qvando crudeles alias scelerata tyrannos
Exagitat rabies, ut tragicè orbe furant ;
Atque piam qvatiant truculenter acinace turbam,
Fluminis ut rapidi sangven ad instar eat :
Ast vetat hoc rutilans acies, sine pondere turba,
Qvæ circumvallat nocte dieqve pios.
Hostes inqve feros decertat vindice dextrâ,
In nos qvi vibrare aclidas arte parant.
Hinc nihil efficiet, gestans in fronte tiaram,
Romula Hyæna, truci qvas tonat ore, minis,
Hinc nihil insidiæ ; Phlegethontica semina, nobis
Qvas Mahometigenæ Marte vel arte struunt.
Hinc nihil omnino ; qvi milite cunqve gerenti
Harpen horrendam, Teutona regna petunt.
QVas igitur grates grato resonabimus ore,
O sapiens rerum plasta, Iehova, tibi ?
Heu, heu non opis est nostræ, nec in ullius ore,
Vt longè superet vel Solomona, situm.
TV nos formasti, Pater optime, Conditor alme,
Luceat in nobis sic ut imago tua.
TV nos Tartareis, ad amantina claustra refellens,
Es dignatus ovans ei ipuiske vadis.
Insuper & nostro lateri TV cœlitùs addis
Angelicas mentes, Angelicosqve choros.
CHRISTE, Panomphæi Patris indubitata TONANTIS
Stirps, infernalis maxime victor Hydri ;
Tu nostros animos, tu pectora nostra gubernas,
Vt tua vox nobis sit Cynofura manens.
Ne committamus nos fanda, nefanda patrantes,
Exulet ut nostro turma superna Lare.

F I N I S.

H. Sax. C⁴43

Datum der Entleihung bitte hier

Dieser Band wurde 1995
durch Bestrahlung sterili-
siert. Verfärbungen stellen
keine Gefahr dar.

